

Otizm Spektrum Bozukluğunun Gelişim Dönemlerine Göre Belirtileri

6 – 24 Ay Arası Belirtiler

6 ayı geçtiği halde başkalarına gülümsemiyor,

12 ayı geçtiği halde sesler çıkarmıyor,

12 ayı geçtiği halde adına tepki vermiyor,

12 ayı geçtiği halde işaret parmağını kullanarak isteğini belirtmiyor,

12 ayı geçtiği halde bay bay, alkış yapma gibi becerileri taklit etmiyor,

12 ayı geçtiği halde ce – ee gibi sosyal oyunlara tepki vermiyor,

18 ayı geçtiği halde basit yönergeleri yerine getirmiyor,

24 – 36 Ay Arası Belirtiler

2 yaşını geçtiği halde 2 sözcüklü anlamlı cümleler kuramıyor,

Ebeveyn ya da kardeşi kendisiyle oynadığında karşılık vermiyor,

Sosyal oyunlara katılmak istemiyor,

Beslenmede aşırı seçici davranıyor,

Rutinlerine aşırı bağlılık gösteriyor,

Oyuncaklarla amacına uygun oynamıyor,

İse otizm spektrum bozukluğu durumunu şüphelendirebilir.

Otizm Spektrum Bozukluğu Nedenleri

Otizm Spektrum Bozukluğu' nun sebepleri henüz kesin olarak bilinmemesine rağmen, sıklıkla genetik nedenler ve çevresel nedenler üzerinde durulmaktadır. Ancak bu etmenlerin hangisinden ne oranda etkilenilmiş olduğu halen belirlenememiştir. Son yıllarda yapılan araştırmalar çoğul genetik faktörler ve gen –çevre etkileşimi üzerinde durmaktadır.

Genetik Nedenler

- ⇒ İkiz Araştırmaları:
- ⇒ Genetik Mutasyonlar:
- ⇒ Beyin yapısı:

Çevresel Nedenler

- ⇒ Aşılar:
- ⇒ Glutenli gıdalar:
- ⇒ Ağır metaller:

**ÇEVRESEL NEDENLER İLE İLGİLİ KANITLANMIŞ BİR DURUM BULUNAMAMIŞTIR.

Simav Rehberlik ve Araştırma Merkezi

Telefon: 0 (274) 513 51 55
www.simavram.meb.k12.tr
E-posta:

Simav Rehberlik ve Araştırma Merkezi

Otizm Spektrum Bozukluğu

NİSAN/2022

Otizm Nedir ?

Otizm Spektrum Bozukluğu, sosyal etkileşim, iletişimde yetersizlikler, sınırlı tekrarlayan davranışlar ve sınırlı ilgi alanları ile kendini gösteren nöro – gelişimsel bir bozukluktur. Çoğunlukla yaşamın ilk üç yılında fark edilen, her toplumda, kültürde, dünyanın her yerinde görülen bir bozukluktur.

ABD’de 1985 yılında yapılan araştırmaya göre 2.500 çocuktan birinde görülme sıklığı varken zaman geçtikçe bu oranın arttığı görülmektedir. Son yıllarda yapılan araştırmalara göre oranın 68 çocukta 1 olduğu görülmektedir.

Günümüzde ise uzmanlar her 54 doğumdan birini işaret etmektedir.

Otizm Tanılama Kriterleri

Amerikan Psikiyatri Birliği tarafından yayımlanan DSM, hem çocuklar, hem de yetişkinlerde görülen tüm psikiyatrik bozuklukları kapsar. DSM el kitabında bu bozuklukların nedenleri, görülme yaşı ve cinsiyet gibi özelliklere ilişkin istatistikler, bozuklukların gelişimine ilişkin öngörüler ile sağaltım önerileri de yer almaktadır. DSM sistemi ülkemizde psikiyatri uzmanları tarafından tanı koyma sürecinde yaygın olarak kullanılmaktadır.

DSM-5 Tanı Ölçütleri:

Toplumsal İletişim Ve Etkileşim

- * Olağandışı toplumsal yaklaşım ve karşılıklı konuşamama,
- * İlgilerini, duygularını paylaşamama,
- * Toplumsal etkileşimi başlatamama ya da toplumsal etkileşime girememe,
- * Toplumsal-duygusal karşılıklılık eksikliği,
- * Sözel ve sözel olmayan bütünsel iletişim yetersizliği,
- * Göz iletişimi ve beden dilinde olağan dışlıklar ya da el – kol hareketlerini anlama ve kullanma eksikliği
- * Yüz ifadesinin ve sözel olmayan iletişimin hiç olmaması,
- * Toplumsal etkileşim için kullanılan sözel olmayan iletişim davranışlarında eksiklikler,
- * Değişik toplumsal ortamlara göre davranışlarını ayarlama güçlükleri,
- * Hayali oyunu paylaşma ya da arkadaş edinme güçlükleri,
- * Akranlarına ilgi göstermeme,
- * Akranlarıyla etkileşim kurma, etkileşimlerini sürdürme ve ilişkilerini anlama eksiklikleri.

**TÜM BU BELİRTİLER 3 YAŞ VE ÖNCESİNDE ORTAYA ÇIKMALIDIR.

Kısıtlı, Yineleyici Davranışlar

- ◆ Basmakalıp ya da yineleyici motor eylemler,
- ◆ Yineleyici ve basmakalıp nesne kullanımı ve konuşma (oyuncakları, nesnelere sıraya dizme, ekolali / yankılama, kendine özgü deyişler vb.),
- ◆ Aynılık konusunda direnme,
- ◆ Değişikliklere karşı esneklik göstermeme,
- ◆ Törensel / ritüel sözel ve sözel olmayan davranışlar (örn. küçük değişiklikler karşısında aşırı sıkıntı duyma, geçişlerde güçlükler yaşama, törensel selamlama davranışları, hep aynı yoldan gitme isteği ve aynı yemeği yemek isteme vb.),
- ◆ Yoğunluğu ve odağı olağandışı olan, ileri derecede kısıtlı, değişiklik göstermeyen ilgi alanları (Alışılmadık nesnelere aşırı bağlanma ya da bunlarla uğraşma durma, ileri derecede sınırlı ya da saplantılı ilgi alanları vb.),
- ◆ Duyusal girdilere karşı çok yüksek ya da düşük düzeyde tepki gösterme veya çevrenin duyuşal yanlarına olağandışı bir ilgi gösterme (Ağrı / ısıya karşı aldırmaçlık, özgül birtakım seslere ya da dokulara karşı